

Lend a Hand

TRONDHJEM ROTARY KLUB

Stiftet 21.01.1926

Medlemsbrev for oktober 2003

Medias makt

Både valgkampen og mediaoppslag i det siste har mint oss på at aviser og fjernsyn i større og større grad setter dagsorden for samfunnsdebatten. De setter ikke bare dagsorden, de påvirker holdninger og standpunkt stadig meir i vårt åpne samfunn. At de driver kritisk journalistikk er nødvendig og bra. Men vi opplever at opplysninger som ødelegger en god "story" blir utelatt og at stoffet vinkles skeivt. Dette kan skade saker og personer. Av og til rammer det noen som ikke kan gå ut med sin versjon på grunn av taushetsplikt. Det følger ikke så lite ansvar med den posisjon media har fått i dag. Jeg må av og til lure på om mediafolka er nok bevisst dette ansvaret. Med større ansvar burde følge større ansvarlighet. Media får ofte populistiske politikere (og det er det mange av etter hvert) til å hive seg på og *mene* noe tidlig og på ufullstendig grunnlag. Jeg har meir respekt for politikere som er litt meir avventende til saka er bredt belyst og som går foran og viser veg-kanskje på tross av en viss motstand.

Odd Bardal

Klubben i oktober 2003

01.10. President Eva Grete Storengen Skaar ønsket velkommen og refererte fra en vellykket distriktskonferanse i Molde siste helg.

Rederisjef i Fosen Trafikklag og daglig leder i Bastø Fosen, **Olav Brein**, holdt foredrag om "Bastø Fosen –fergedrift med lokal vinkling". Fra 1. januar 1996 fikk Bastø Fosen konsesjon for å drive feredrift mellom Moss og Horten i en 10-årsperiode. Bastø Fosen fikk konsesjonen fordi de tilbød å senke billettprisene med 25%. Brein fortalte med glød om striden med rederiet Gokstad, Horten kommune og lokale og rikspolitikere fra Vestfold (Brein er sjøl vestfolding), og om mediekjøret og isproblem første driftsår. Han fortalte også om samarbeidet med de ansatte og god oppbakking fra Sør-Trøndelag. Etter at Bastø Fosen overtok feredrifta på Moss- Horten i 1996 har trafikken økt fra vel 700 000 til 1,2 mill. kjøretøyer. Det er nå 150 ansatte i selskapet, omsetning på ca. 200 mill. og et resultat på 40 mill. siste år. Selskapet har fått fornyet konsesjon.

08.10 Presidenten ønsket velkommen. Etter kort orientering om prosjektene "Furulund" og "Røros-martnan", gratulerte hun og overrakte glass til Sjur Børve, 75 år 14.10.

3. min. var ved **Ole Petter Bjørseth** om "Revisorer og etiske normer". Ekstra 3. min ved **Jan Bendik Hestad** som refererte fra Rotary Golfturnering på Sommersetra lørdag 04.10.03. Turneringa ble en suksess og skal fortsette neste år.

Tor Singaas holdt sitt egoforedrag. Han understreket betydningen av å være med i Rotary som gir mulighet til å speile seg i andre mennesker da vi alle lever under våre egne begrensninger. Tor er født i Trondheim, sønn av lærere. Han vokste opp i Buvika og seinere i Melhus. Her var han med i idrett og ellers i ungdomsmiljøet. Tor har vært knyttet til sterke kvinner; mor, bestemor og ektefellen Gunnhild. Sammen har de to voksne barn. Utdannet prest i 1976 og ordinert til stiftskapellan av biskop Tord Godal, en klok mann som har betydd mye for Tor. Siden 1991 har Tor vært res. kap. i Domkirka. Han er glad i å jobbe med barn og ungdom og er opptatt av at folk skal finne sin plass i kirka.

Presidentens hjørne

Miljø globalt og lokalt – handling og ansvar

Ifølge Miljøverndepartementet er vår miljøvernminister, som også er formann for FN kommisjonen for bærekraftig utvikling (CSD), i Kina i disse dager. Reisen gjelder miljøsam arbeidet mellom Kina og Norge. Norge bidrar med økonomisk støtte til kinesiske miljøprosjekter. Miljøvernministeren skal blant annet innlede på årsmøtet til "China Council for International Cooperation for Environment and Development". Hvilket bilde kineserne har av Norge som miljønasjon er sikkert like mangfoldig som bildet vi har av Kina. La oss håpe denne reisen gir gjensidig lærdom.

I miljøspørsmål er mye gjort globalt, nasjonalt og lokalt, men mye gjenstår. De enkleste problemene kan virke vanskeligst å løse, for eksempel forsøpling av byer og nærliggende områder. Trondheim er en trivelig by, men den er forsøpлет sammenliknet med andre byer i Europa og andre steder i verden.

På konferansen, "Cleaner Cities and Cleaner Environment" i Wien, som jeg deltok på nylig, var ikke Norge nevnt i noen sammenheng, og ikke representert med noen foredragsholder. Kanskje var dette tilfeldig. Imidlertid kunne vi glede oss over impulser fra land som Singapore og Australia, m.fl. Disse landene har turt å gå nye veier for å få bukt med forsøplingen og der forsøpling får konsekvenser for de som gjør det, blant annet i form av bøter og offentliggjøring. Årsaken til at disse landene har lyktes, synes i tillegg å være en strukturert, problemløsende og helhetlig måte å jobbe på og med fokus på praktisk infrastruktur.

Wien var en veldig rein og fin by, der trikken fremdeles er et rimelig og mye benyttet transportmiddel. Fortauene var ikke tapetserte med tyggegummi og annet søppel som vi finner i Trondheim. Bysyklene stod oppstilte på rekke og rad, i Trondheim er de forsvunnet eller i beste fall ødelagte. I en periode på sommeren (20.06.-20.08.) har vi "Ryddekorps" fra Byåsen Dagsenter som gjør en kjempeinnsats for å holde Trondheim sentrum rein for søppel. Men når den korte ansettelsesperioden på sommeren er over og de antatt mer "ressurssterke" overtar, får søppelet som ikke havner i søppelbeholderne i større grad leve sitt eget liv.

Agenda 21 er Riokonferansens (1992) omfattende og ambisiøse handlingsplan (40 kapitler og 300 sider) for en bærekraftig utvikling i det neste århundre. Hva har vi så fått til i løpet av dette tiåret? Jeg har ikke noe svar på dette, bortsett fra at det synes som om vi fremdeles står på et begynnerstadium når det gjelder å få redusert søppelmengden og skape reinere byer og omgivelser. Rotary er en god representant for Agenda 21 med sitt motto "Lend a Hand" – "En hjelpende hånd". Å hindre forsøpling og uvettig bruk av våre fellesgoder er både et individuelt og kollektivt ansvar, uavhengig av alder og kjønn. Men skal byen kunne skilte med "beste praksis" må tømmene strammes.

Eva Grete Storengen Skaar

PolioPlus-prosjektet ga i oktober ei bruttoinntekt på kr.2.764. Hittil i dette Rotary-året, dvs. juli- oktober, har lotteriet innbrakt kr. 10.606 brutto. Ikke verst!

15.10. Etter velkommen fra **presidenten**, opplyste hun at følgende blir prosjektgruppe for

Furulund-prosjektet: Tore Mørch, Knut Efskin og Ole Petter Bjørseth. Videre at Rotary International inviterer 10-, 11-, 12- og 13-åringene til tegnekonkurranse i forbindelse med 100-årsjubileet.

Knut Lyng Sandvik ble opptatt som medlem. Fadder **Asbjørn Aune** presenterte kort bergingeniøren fra NTH 1964 med praksis fra inn- og utland og nå professor ved NTNU. Seremonimester **Asbjørn Austvik** sa bl.a. at Rotary er aktivitet og blir det vi gjør det til. Han inviterte det nye medlemmet til å bli et aktivt medlem. Han fortalte at Rotary har dekt vel 25 % av kostnadene ved utryddelsen av polio, og at Rotary står foran en stor gjennomgang av heile organisasjonen inkl. styringselementene. Dagens foredrag var ved **Markus Sorge** som er katolsk teolog og lærer i videregående skoler i Trondheim. Han representerte organisasjonen "Menn mot vold" og fortalte om en tabubelagt virkelighet, nemlig seksualvold. En undersøkelse blant 2000 kvinner viste at min. 1 av 9 hadde vært utsatt for strafferettslig vold. I 4 av 5 tilfeller er overgriperen en de kjenner og bare 5 % av alle voldtektsforsøk blir anmeldt. Sorge uttalte at vi hadde all grunn til å være bekymret for våre søstre, kone, døtre, nieser og barnebarn og at vi måtte fortelle guttene hvordan de skal te seg. De som vil bli medlem, kan bruke e-post: www.menn-mot-vold.no.

22.10. Innkommende president Eivind Stende ledet møtet.

3 min. var ved **Asbjørn Øye**, leder av NORFO. Han orienterte om problemer med å finansiere NORFO's aktiviteter, bl.a. Handicamp Norway. Ingen peker på alt. til korta som sendes ut for å finansiere tiltaka.

Foredrag ved **Finn Ola Rasch**, styreleder i Teeness, tidl. Trondhjems Nagle- og Spigerfabrik som hadde 100-årsjubileum i 1997. Bedriften i Iisvika har 70 ansatte, omsetning i 2002 var 70 mill., 98% går til eksport. Fra 60-åra til 80-tallet ble produksjonen lagt om fra spiker til industriverktøy- særlig til innvendig bearbeiding av hulrom. Verktøyet løyser problema med vibrasjoner, støy og en unngår å senke produksjonshastigheten. Disse høgteknologiske produktene markedsføres som "silent tools". Kundene er innen luftfart, romfart, transportmidler og olje/gass i USA, Japan, Tyskland, Italia og Sverige (nært samarbeid med Sandvik Coromant). Teeness jobber med å øke produktiviteten og investerer 7-18 mill. hvert år i nytt utstyr. Det er de ansatte som er bedriften. Alle skjønner hva det dreier seg om og drar sammen. Bedriften fikk Cicignon-prisen for god personalforvaltning for et par år siden. Bedriften vurderer flytting- blir for trangt i Ila. Lokaliseringer fra Orkanger til Stjørdal er aktuelle.

Per Ottesen overrakte Eivind Stende glass og gratulasjon med 60 år den 11. okt.

29.10. Presidenten ønsket velkommen og minnet om guvernørbesøk og rakfiskaften den 5. nov. 03

Kåre Tønseth fortalte at prosjektgruppen for Blyberget hadde funnet ut at det ikke var mulig å restaurere bakken der den hadde vært (der Gustav Bye hoppet 32 m). Derfor anser gruppen prosjektet fullført i og med minnetavlen som ble avduket ved presidentskiftet i sommer.

Bjørn Hegli hadde 3 min om Dessert og glasur. Han mente at høstens UKE-revy Glasur var den beste i hans tid (40 år). Videre pekte Hegli på at det skjer mye negativt i Trondheim med nedleggelse og lite arbeidsplasser.

Foredrag ved **Odd Storseter** om Psykiatrisk ungdomsteam. De har kontor i Ravnkloa, "et dynamisk miljø". Storseter sier at det er ikke så mye stoffmisbruk som avisene gir inntrykk av. Det er få overdoser og dødsfall. Fram til år 2000 var det en økning i stoffmisbruk, seinere en nedgang.. Ca. 1% har prøvd heroin. De som røyker hasj drikker også meir alkohol. Cannabis, vesentlig hasj, er inngangsdøra til sterkere stoffer. Det gir nedsatt hukommelse, kan gi avhengighet m.v. Legalisering gir økt bruk. Foruten hasj omtalte Storseter amfetamin, kokain, hallusinogener, ecstasy og opiater. Etter behandling går det grovt sett bra med 1/3, middels med 1/3 og dårlig med 1/3. Stopper du med hasj etter 3-4 ganger, er det ikke farlig. De fleste hasj røykere slutter med det.

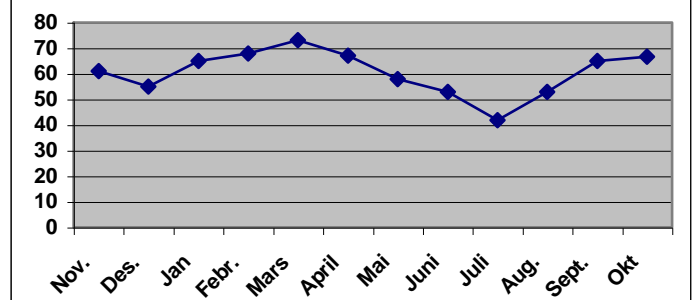
Portrettet- Francis Kjeldsberg

"Allerede som gymnasiast deltok jeg i en internasjonal sommerleir arrangert av Rotary. Senere, da jeg studerte ved Temple University, USA, 1954-55, bidro en amerikansk Rotary-klubb sterkt til at jeg fikk et nettverk som hjalp meg i mine studier. Da jeg ble tilbudt medlemskap i Trondhjem Vest RK i 1973, var jeg ikke i tvil om at jeg skulle takke ja. Fra 1979 ble det Trondhjem RK hvor jeg var president i 1990/91. Jeg synes jeg har lært mye gjennom mitt medlemskap, mest kanskje om andres arbeide, andres interesser, - men viktig er også at jeg har fått venner og innblikk i helt andre miljø enn mitt eget." Slik forteller Francis Kjeldsberg svært kort om sitt Rotary-liv. Det kunne ha vært utbrodert mye, men i et kort portrett skal det også være plass til Francis's mange andre aktiviteter og interesser. Han har bl.a. tatt sin "plikttjeneste" i Trondheim bystyre, to perioder 1958- 66, med hovedinteresse i skolepolitikk og økonomi. Men svært mye av fritida har vært viet idrett og friluftsliv: Ski, utdannet NSF slalominstruktør, fjellklatring og seiling, jakt og fiske. Han har også tatt sin tørn i idrettsadministrasjonen som formann og styremedlem i Sportklubben Freidigs skiavdeling i flere år og er kommandør av Hyllkakeordenen i Freidig.

Fra 1970 til 2001 har Francis Kjeldsberg ledet og vært styreformann i Kjeldsberggruppens selskaper, grunnlagt i 1856 og styres nå av 5. generasjon, datteren Berit.. De siste årene har han lagt ned et stort arbeid i den betydelige omstillingsprosessen gruppen har gjennomgått i forbindelse med overgang til delvis nye forretningsområder. "Ting endrer seg over tid- en kan ikke holde på som i de foregående 150 år." I tillegg har han vært styreformann eller styremedlem i en rekke andre norske bedrifter og organisasjoner og var honorær Britisk konsul i Trondheim i nesten 30 år.

"I en alder av 73 år må jeg medgi at jeg ikke brenner så sterkt for noe spesielt", sier han nesten unnskyldende. Men det er ikke mange dagene siden vi kunne lese et velskrevet innlegg i Adressa om Odd Reitan's oppgaver, business og byutvikling eller bare business. Så Francis Kjeldsberg brenner tydeligvis litt enda når noen tenner lunta. Vi ønsker han til lykke med pensjonisttilværelsen sammen med sin kone Christina!

Oppmøteprosent siste 12 måneder

Kalenderen i november

05.11 Guvernørbesøk og rakfisk

12.11 Om Bymisjonens arbeid i Trondheim v/Dag Aakre

19.11 Behandling av narkoman ungdom i regi av PUT, v/Wenche Åretun

26.11 Valgmøte og sjølvalgte emner v/ Tor Singasaas

Redaktør Odd Bardal, telf. privat 73967944, mobil 95020088, e-post: odd@bardal.no